

УДК 656.566

Євсеєнкова Є. – ст. гр. БМ-41

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ НА ОСНОВІ ПІДХОДУ „ТОЧНО - ВЧАСНО”

Науковий керівник: к.т.н., доцент Гевко І.Б.

Система постачання “точно-вчасно” – це система організації постачання, яка ґрунтується на синхронізації процесів доставки матеріальних ресурсів у необхідній кількості й на той момент, коли ланки логістичної системи їх потребують, з метою мінімізації витрат, пов’язаних із створенням запасів. Система «точно-вчасно» унікальна тим, що сигнал на початок операції генерується самим процесом, починаючи від замовлення споживача і так далі технологічним ланцюжком. Таким чином вона ідеально вписується у вимоги сучасної епохи – епохи переходу від ринку виробника до ринку споживача. Але існують розбіжності щодо того, чи являється техніка „точно-вчасно” системою матеріального постачання, чи системою календарного планування, чи виробничою філософією.

Важливо відзначити, що ідеологія системи „точно-вчасно” вирішує важливе завдання вибору необхідного рівня автоматизації виробництва. Виявляється, не завжди варто прагнути до повної автоматизації. Організація роботи за системою «точно-вчасно» вимагає, щоб автоматизації було не занадто багато і не занадто мало, а рівно стільки, скільки потрібно для мінімізації витрат на обслуговування устаткування. Ця система отримує більш широке розповсюдження і дозволяє ефективно керувати виробничими ресурсами: людьми, матеріалами, обладнанням, устаткуванням та інформацією. Система “точно-вчасно” є одним із методів скорочення запасів, підвищення гнучкості виробництва і можливості протистояння зростаючій конкуренції. В протилежність традиційним методам управління, у відповідності з яким центральна ланка планування виробництва видає виробничі завдання всім відділам і виробничим підрозділам, при методі “точно-вчасно” централізоване планування стосується лише останньої ланки логістичного ланцюга, тобто складу готової продукції. Всі інші виробничі і постачальні одиниці отримують розпорядження від чергової, такої що знаходиться ближче до кінця, ланки логістичного ланцюга.

Впровадження концепції “точно у термін” має свої позитивні та негативні сторони. Стратегія даної концепції не є універсальною і застосовується не завжди. Її реалізацію стримують такі важливі фактори, як незадовільна якість продукції, порушення термінів постачання й оплати за товар, помилки і збої в передачі інформації між замовником і постачальниками. Успіх у реалізації стратегії залежить також від кількості та територіальної дислокації постачальників, рівня їх відповідальності під час виконання договірних зобов’язань. Тому величезні витрати, пов’язані з реалізацією методу закупівель “точно-вчасно”, ефективні тільки в стабільно працюючих економічних системах за умови довгострокових господарських зв’язків.

Отже, як показує практика для ефективного впровадження стратегії “точно-вчасно” необхідна зміна способу мислення цілого колективу, що займається питаннями виробництва і збуту. Традиційний стереотип мислення типу “чим більше, тим краще” повинен бути замінений схемою “чим менше, тим краще”, якщо мова йде про рівень запасів, використання виробничих потужностей, тривалості виробничого циклу. Доцільним також є першочергова апробація системи лише на одній, достатньо налагодженій виробничій дільниці.